

#NICIOSCUZĂ

pentru violența digitală

16 ZILE DE ACTIVISM ÎMPOTRIVA VIOLENȚEI ÎN BAZĂ DE GEN

FAPTE ȘI CIFRE

Date globale

Violența în bază de gen (VBG) reprezintă o faptă sau o serie de fapte săvârșite împotriva unei persoane din cauza genului ei. Această formă de violență include abuzul fizic, sexual, emoțional și economic, afectând cel mai adesea femeile și fetele ¹.

➔ La nivel global, aproape **1 din 3 femei** se confruntă cu violență fizică și/sau sexuală cel puțin o dată în viață, de cele mai multe ori din partea unui actual sau fost partener.

Violența în bază de gen facilitată de tehnologie (VBGFT) se referă la orice formă de comportament dăunător, manifestat prin intermediul dispozitivelor digitale sau platformelor online pentru a hărțui sau abuza o persoană din cauza genului acesteia. Printre cele mai răspândite forme de VBGFT se numără hărțuirea online, urmărirea cibernetică, răspândirea neconsimțită a informațiilor despre viața intimă, incluzând imagini sau înregistrări. De asemenea, sunt considerate acte de VBGFT transmiterea mesajelor de amenințare sau crearea și distribuirea conținutului fals generat prin intermediul inteligenței artificiale (cum ar fi deepfake-uri).

➔ Studiile din întreaga lume arată că **între 16% și 58% dintre femei și fete** au fost afectate de VBGFT.

Violența facilitată de tehnologie este, în general, cunoscută sub denumirea generică de „violență digitală”.

Fapte cheie despre violența digitală în Europa de est și Asia centrală

Mai mult de jumătate dintre femeile active online din Europa de Est și Asia Centrală au fost supuse violenței digitale, potrivit unui sondaj realizat în rândul a 12.000 de femei din regiune ².

- **Mesaje și conținut sexual nedorite:**

- ➔ Aproape **40% dintre respondente** au primit mesaje jignitoare;

- ➔ **1 din 3** s-a confruntat cu avansuri sexuale pe rețelele sociale.

- **Cyberstalking** constă în utilizarea tehnologiei în scopul monitorizării activității curente sau din trecut a unei persoane.

- ➔ **1 din 8** femei s-a confruntat cu monitorizarea neconsimțită a apelurilor sau mesajelor personale;

- ➔ **1 din 10** femei a fost supusă activității de monitorizare a locației.

- **Hărțuirea online** se manifestă prin expedierea de conținut sau mesaje nedorite sau ofensatoare.

- ➔ **Aproape 40% dintre femeile** active online au primit mesaje jignitoare;

- ➔ **1 din 3 femei** a primit avansuri sexuale sau conținut sexual inadecvat pe rețelele sociale.

- **Hacking-ul** presupune pătrunderea sau accesarea ilegală de la distanță a dispozitivelor digitale ale unei alte persoane.

- ➔ **1 din 4 femei** i-a fost accesat contul fără permisiune;

¹ https://gbvinthemedica.ca/wp-content/uploads/2023/10/AF_GBV_ITM_ResearchBckgrnd_FINAL-2.pdf

² UN Women, Partea întunecată a digitalizării: violența împotriva femeilor facilitată de tehnologie în Europa de Est și Asia Centrală, 2023.

→ Multe dintre acestea s-au confruntat ulterior cu amenințări de distribuire a imaginilor intime sau deepfake-urilor.

- **Deepfake-urile** reprezintă o problemă tot mai gravă, deoarece utilizează inteligența artificială pentru a crea imagini foto sau video false care înfățișează o persoană în ipostaze sexuale fără consimțământul ei.

→ **90-95% dintre deepfake-urile online** (la nivel mondial) reprezintă imagini intime false care înfățișează femei.

Cine și unde?

Actele de violență digitală sunt comise cel mai adesea de persoane cunoscute doar în mediul online sau total străine, urmate de actuali sau foști parteneri. Cei din urmă, însă, sunt și cei care cel mai des amenință cu divulgarea informațiilor personale fără consimțământul femeii. În același timp, **membrii familiei** se numără printre persoanele care au cel mai des tendința de a monitoriza activitatea online a unei femei.

Facebook și Instagram sunt cele mai raportate platforme, **1 din 3 femei** fiind expuse la diferite forme de violență pe aceste rețele. Alte platforme raportate sunt TikTok, poșta electronică, Skype, Snapchat, Messenger, Viber, WhatsApp și alte aplicații similare.

Unele persoane sunt mai des ținta violenței digitale decât altele. De exemplu, **femeile tinere (18-24)** au un risc **de 4 ori mai mare** decât femeile mai în vârstă (65+) de a fi expuse violenței digitale. La nivel global, 73% dintre jurnaliste au raportat că au fost supuse actelor de violență digitală.

Situația în Republica Moldova

În Republica Moldova, violența digitală constituie, de asemenea, o preocupare:

→ **30% dintre femeile** care au experimentat această formă de violență s-au confruntat cu mai multe episoade de abuz, fapt ce indică caracterul repetat al acestui tip de violență și mai puțin un incident izolat.³

→ Un studiu național a dezvăluit că **41% dintre persoanele** intervievate au indicat hărțuirea sexuală ca fiind cea mai frecventă formă de violență comisă în mediul online.⁴

Intensificarea ostilității față de egalitatea de gen

Deși înregistrează o tendință în creștere, violența digitală nu este un fenomen nou, ci **o formă modernă de control**, bazată pe aceeași intenție ca și abuzul offline: de a reduce la tăcere, intimida și domina femeile și fetele. Acest fenomen periculos **amenință egalitatea de gen, abilitarea femeilor și siguranța digitală**.

Una dintre cele mai îngrijorătoare tendințe este **ascensiunea „manosferei”** – o rețea de comunități online care promovează misoginismul, narațiunile anti-feministe și masculinitatea toxică. Aceste spații vizează adesea tinerii, oferindu-le un sentiment de apartenență, în timp ce răspândesc idei nocive care normalizează violența și subminează drepturile femeilor.

Această aversiune nu se limitează doar la spațiul digital, ci modelează atitudinile din lumea reală, influențează politicile și alimentează ostilitatea față de conceptul egalității de gen.

Cum te poți implica în cadrul campaniei de 16 zile?

- **Poartă oranj** - culoare simbol a unui viitor fără violență împotriva femeilor și fetelor.
- **Distribuie mesaje online**. Promovează informații despre prevenirea violenței, siguranța digitală și egalitatea de gen. Folosește hashtagurile **#NicioScuză** **#16ZileDeActivism**.
- **Susține femeile afectate de violență**. Informează despre **Telefonul de Încredere pentru Femei și Fete 0 8008 8008** – gratuit și confidențial.
- **Promovează respectul online**. Scrie și reacționează cu empatie. Nu tolera comentarii abuzive.
- **Fii parte din conversație**. Participă la evenimente, dezbateri și acțiuni locale dedicate campaniei.
- Promovează modele pozitive de masculinitate și combate stereotipurile.

³ UN Women, Partea întinută a digitalizării: violența împotriva femeilor facilitată de tehnologie în Europa de Est și Asia Centrală, 2023.

⁴ UN Women, Studiu de analiză pentru Programul „Chișinău – Oraș Sigur și Spații Publice Sigure”

Această inițiativă este organizată de UN Women în cadrul campaniei de „16 zile de activism împotriva violenței în bază de gen” cu sprijinul financiar al Uniunii Europene, Suediei și Danemarcei.